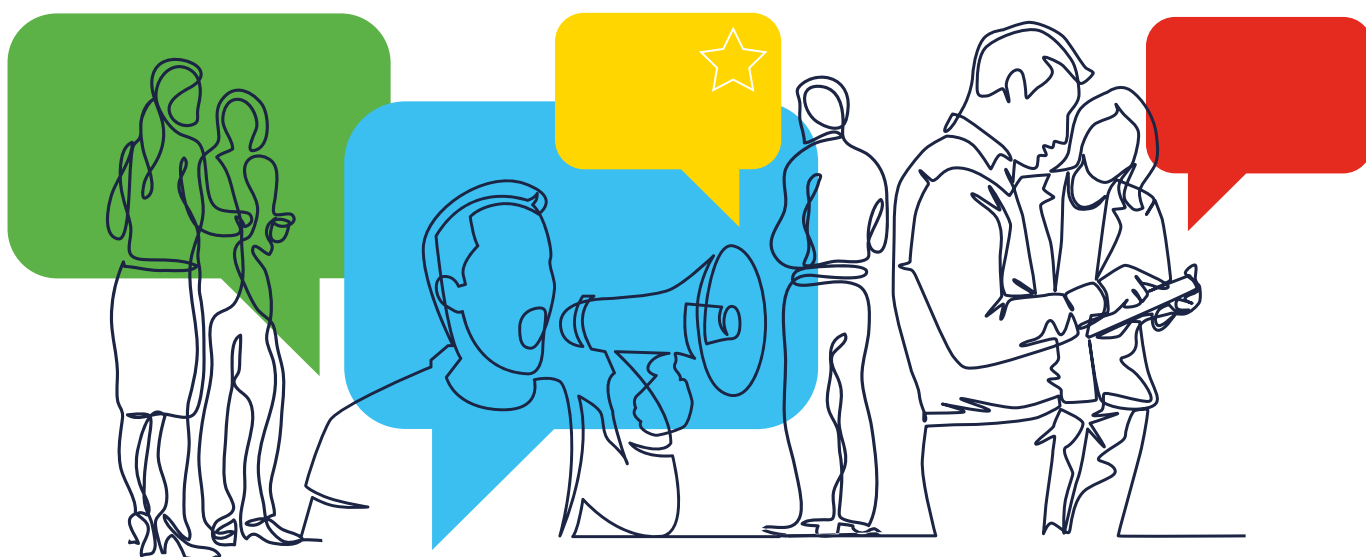

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΝΑΙ ΣΤΑ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ ΠΟΥ ΔΕΝ
ΔΟΚΙΜΑΖΟΝΤΑΙ ΣΕ ΖΩΑ – ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΓΙΑ
ΜΙΑ ΕΥΡΩΠΗ ΧΩΡΙΣ ΔΟΚΙΜΕΣ ΣΕ ΖΩΑ

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ – ΣΥΖΗΤΗΣΗ – ΣΥΝΔΕΣΗ – ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

| Περιεχόμενα

Η πρωτοβουλία: «Ναι στα καλλυντικά που δεν δοκιμάζονται σε ζώα – Δέσμευση για μια Ευρώπη χωρίς δοκιμές σε ζώα»	3
Η εκστρατεία	4
Ο αντίκτυπος της εκστρατείας	9

1

Η πρωτοβουλία: «Ναι στα καλλυντικά που δεν δοκιμάζονται σε ζώα – Δέσμευση για μια Ευρώπη χωρίς δοκιμές σε ζώα»

Η πρωτοβουλία «Ναι στα καλλυντικά που δεν δοκιμάζονται σε ζώα – Δέσμευση για μια Ευρώπη χωρίς δοκιμές σε ζώα» είναι η ένατη επιτυχημένη Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών (ΕΠΠ). Ζητούσε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναλάβει δράση σχετικά με τη χρήση ζώων για σκοπούς επιστημονικής έρευνας, δοκιμών κανονιστικού χαρακτήρα και εκπαίδευσης.

Στόχοι της πρωτοβουλίας ήταν οι εξής:

- Προστασία και ενίσχυση της απαγόρευσης των δοκιμών σε ζώα για καλλυντικά: εκκίνηση ενεργειών για αλλαγή της νομοθεσίας προκειμένου να επιτευχθεί η προστασία των καταναλωτών, των εργαζομένων και του περιβάλλοντος για όλα τα συστατικά καλλυντικών προϊόντων χωρίς τη διενέργεια δοκιμών σε ζώα ουδέποτε και για κανέναν σκοπό.
- Μετασχηματισμός της νομοθεσίας της ΕΕ για τα χημικά προϊόντα: διασφάλιση της προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος με τη διαχείριση των χημικών προϊόντων χωρίς την προσθήκη νέων απαιτήσεων για δοκιμές σε ζώα.
- Εκσυγχρονισμός της επιστήμης στην ΕΕ: δέσμευση για την υποβολή νομοθετικής πρότασης με την οποία καταρτίζεται χάρτης πορείας για τη σταδιακή κατάργηση όλων των δοκιμών σε ζώα στην ΕΕ πριν από το τέλος της τρέχουσας κοινοβουλευτικής περιόδου.

Η πρωτοβουλία «Ναι στα καλλυντικά που δεν δοκιμάζονται σε ζώα» καταχωρίστηκε στις 30 Ιουνίου 2021 και η περίοδος συγκέντρωσης υπογραφών άρχισε στις 31 Αυγούστου 2021. Κατάφερε να συγκεντρώσει **1 217 916 επαληθευμένες δηλώσεις υποστήριξης και τα ελάχιστα απαιτούμενα όρια επιτεύχθηκαν σε 21 κράτη μέλη.**

Υποβλήθηκε επίσημα στην Επιτροπή στις 25 Ιανουαρίου 2023 (βλ. [ανακοίνωση Τύπου](#)). Η Επιτροπή δημοσίευσε ανακοίνωση με την οποία απαντά στην πρωτοβουλία αυτή στις 25 Ιουλίου 2023.

Παράγοντες επιτυχίας:

- ΑΟρισμός στοχευόμενου αριθμού υπογραφών σε κάθε κράτος μέλος με βάση την πείρα που αποκτήθηκε από προηγούμενες ΕΠΠ, και προσαρμογή της στρατηγικής μάρκετινγκ όσο προχωρούσε η εκστρατεία.
- Διατύπωση σαφών, ρεαλιστικών και εφικτών στόχων σύμφωνων με τις Συνθήκες της ΕΕ και συναφών σε ολόκληρη την ΕΕ. Η πρωτοβουλία πέτυχε το ελάχιστο όριο υπογραφών για πρώτη φορά σε 21 κράτη μέλη, γεγονός που αποδεικνύει την πανευρωπαϊκή στήριξη του τερματισμού των δοκιμών σε ζώα.
- Δημιουργία ενός ισχυρού δικτύου εταίρων (οργανώσεις προστασίας των ζώων και εταιρείες) και μέγιστη εφικτή διευκόλυνση της χρήσης και προσαρμογής των επικοινωνιακών πόρων των διοργανωτών από τους εν λόγω φορείς.

2

Η εκστρατεία

Προετοιμασία

Το 2014 ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων και η Επιτροπή εξέδωσαν κοινή δήλωση, στην οποία διευκρίνισαν ότι συστατικά καλλυντικών προϊόντων μπορούν ακόμη να δοκιμάζονται σε ζώα σε ορισμένες περιορισμένες περιστάσεις. Η δήλωση αυτή έγινε μόλις 18 μήνες μετά την πλήρη εφαρμογή των απαγορεύσεων δοκιμών και εμπορίας καλλυντικών, οι οποίες πυροδότησαν την οργή και την καταδίκη σε ολόκληρη την ΕΕ. Έπειτα από χρόνια εκστρατείας που δεν είχε επιτύχει καμία αλλαγή πολιτικής, οι πέντε μεγαλύτερες οργανώσεις προστασίας των ζώων σε ολόκληρη την ΕΕ (PETA, Cruelty Free Europe, Ευρωμάδα για τα ζώα, European Coalition to End Animal Experimentation και Humane Society International/Europe) κατέθεσαν από κοινού πρόταση για μια ΕΠΠ κατά των δοκιμών σε ζώα.

Οι διοργανωτές της πρωτοβουλίας «Ναι στα καλλυντικά που δεν δοκιμάζονται σε ζώα» συνέταξαν προσεκτικά τους σκοπούς και τους στόχους της πρωτοβουλίας ώστε να είναι ρεαλιστικοί, εφικτοί και (κυρίως) σύμφωνοι με τις Συνθήκες της ΕΕ. Οι διοργανωτές **ζήτησαν επίσης νομικές συμβουλές¹** για να διασφαλίσουν ότι η πρωτοβουλία θα καταχωριζόταν επιτυχώς.

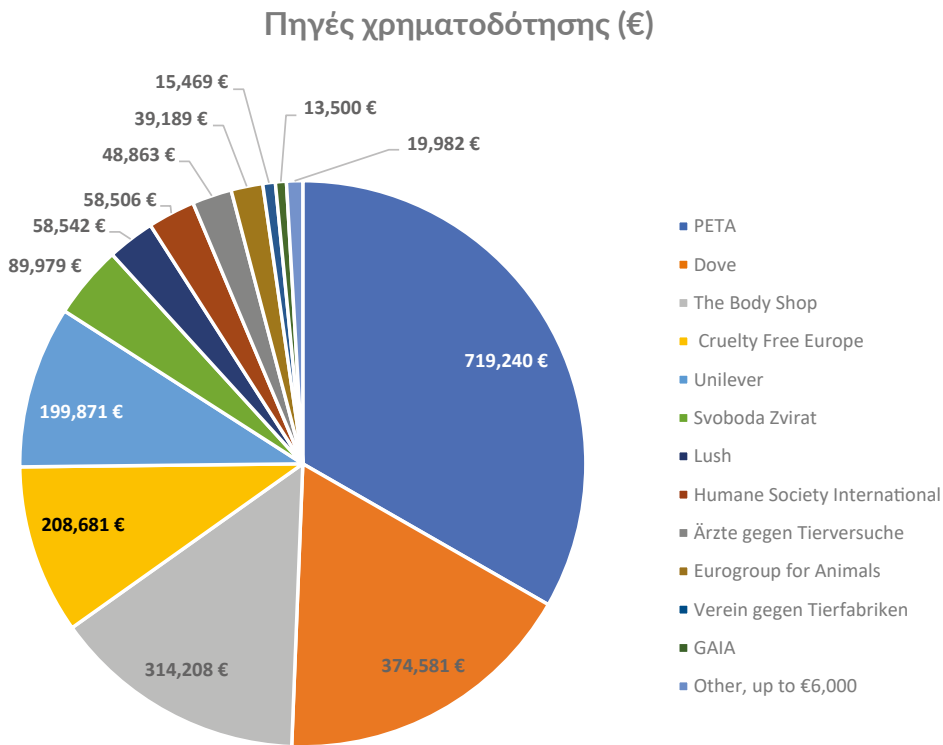
Κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας, οι διοργανωτές της εκστρατείας «Ναι στα καλλυντικά που δεν δοκιμάζονται σε ζώα» ήρθαν σε επαφή με διοργανωτές παλαιότερων ΕΠΠ, προκειμένου να **αντλήσουν διδάγματα από τη δική τους πείρα** όσον αφορά την προετοιμασία και την υλοποίηση των εκστρατειών τους.

Πριν από την υλοποίηση της εκστρατείας, ήταν σημαντικό **να δημιουργηθεί ένα δίκτυο εταίρων για την προώθηση της διαδικτυακής εκστρατείας**. Οι διοργανωτές επικοινωνήσαν με διάφορες οργανώσεις προστασίας των ζώων και εταιρείες, οι αξίες των οποίων συμβάδιζαν με την εκστρατεία «Ναι στα καλλυντικά που δεν δοκιμάζονται σε ζώα», με στόχο να συμβάλουν στη διάδοση του μηνύματος της πρωτοβουλίας. Ένας από τους βασικούς παράγοντες που διασφάλισαν ότι αυτό το δίκτυο εταίρων ήταν ενεργό και προσηλωμένο καθ' όλη τη διάρκεια της εκστρατείας ήταν η **συνεχής επικοινωνία** και οι **επικοινωνιακοί πόροι** που παρείχαν οι διοργανωτές στους εταίρους τους.

1 Αξιοποιώντας την υπηρεσία «Συμβουλές» στο φόρουμ της ΕΠΠ

Συνολικά, οι διοργανωτές της πρωτοβουλίας «Ναι στα καλλυντικά που δεν δοκιμάζονται σε ζώα» συγκέντρωσαν χρηματοδοτικούς πόρους και άλλες μορφές στήριξης ύψους 2 160 615 EUR.

| Υλοποίηση της εκστρατείας

Οι διοργανωτές της πρωτοβουλίας «Ναι στα καλλυντικά που δεν δοκιμάζονται σε ζώα» έδωσαν προτεραιότητα στη δραστηριοποίηση του δικτύου των εταίρων τους, με τη διοργάνωση ενημερωτικών διαδικτυακών σεμιναρίων, τη διάθεση εξειδικευμένων ψηφιακών πόρων και την επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Ωστόσο, καθώς προχωρούσε η εκστρατεία, αντί του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, οι διοργανωτές άρχισαν να χρησιμοποιούν τη διαδικτυακή πλατφόρμα συνεργασίας Slack για να αναρτούν τακτικές ενημερώσεις, να ανταλλάσσουν πληροφορίες, να απαντούν σε ερωτήσεις και να προσεγγίζουν εταίρους για βοήθεια.

Εκτός από τη συνεχή επικοινωνία με το δίκτυο εταίρων τους, οι διοργανωτές έδωσαν στους εταίρους τη δυνατότητα να προσαρμόσουν το υλικό επικοινωνίας με τα δικά τους λογότυπα. Για τη συμμετοχή του Τύπου και του κοινού, οι διοργανωτές παρέιχαν υλικό για την ανάδειξη ορισμένων διεθνών ημερών σχετικών με τους στόχους της πρωτοβουλίας (π.χ. Παγκόσμια Ημέρα Γάτας) και εκπόνησαν υλικό που επικεντρωνόταν σε καθέναν από τους τρεις στόχους της πρωτοβουλίας. Επιπλέον, οι διοργανωτές κυκλοφόρησαν, αφενός, ενημερωτικά βίντεο και πόρους για να βοηθήσουν το κοινό να περιηγηθεί στην πλατφόρμα συγκέντρωσης υπογραφών και, αφετέρου, καθηλωτικά βίντεο σε διάφορες γλώσσες

με τη συμμετοχή γνωστών ινφλουένσερς και διασημοτήτων, όπως ο Σερ Πολ ΜακΚάρτνεϊ, ο κωμικός Ρίκι Ζερβέ, το φινλανδικό συγκρότημα heavy metal Lordi, η ηθοποιός Εβάνα Λιντς και ο τραγουδιστής Red Canzian. Οι διοργανωτές συνεργάστηκαν επίσης με τον τοπικό Τύπο και πραγματοποίησαν εκστρατείες απευθυνόμενες στο κοινό με διαδηλώσεις και τέχνη του δρόμου.

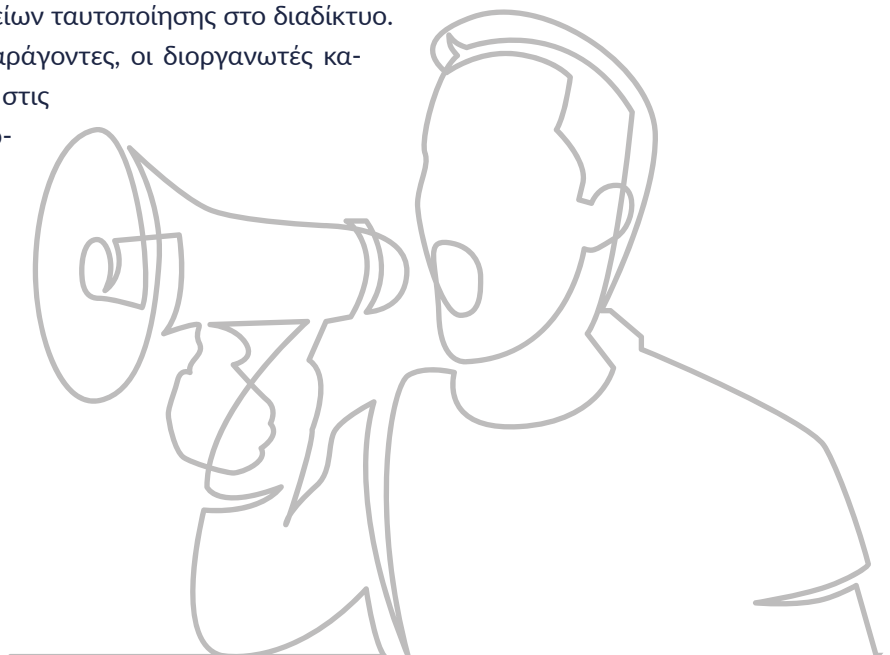
Εκτός από τον συντονισμό με πολλούς ενδιαφερόμενους φορείς και πολλαπλασιαστές στην εκστρατεία τους, οι διοργανωτές συγκέντρωσαν επίσης τα απαραίτητα δεδομένα (όπου ήταν δυνατόν) για την **αξιολόγηση και τη βελτίωση των επιδόσεών τους όσο προχωρούσε η εκστρατεία**. Οι διοργανωτές παρακολουθούσαν τις επιδόσεις των διαφημίσεων και αναπαρήγαγαν όσες στρατηγικές απέφεραν αποτελέσματα σε ένα κράτος μέλος σε άλλα κράτη μέλη.

Η πρωτοβουλία προωθήθηκε από 100 εθνικές οργανώσεις και τους υποστηρικτές τους, καθώς και από παγκόσμια εμπορικά σήματα που δεν πραγματοποιούν δοκιμές σε ζώα, όπως Dove και The Body Shop.

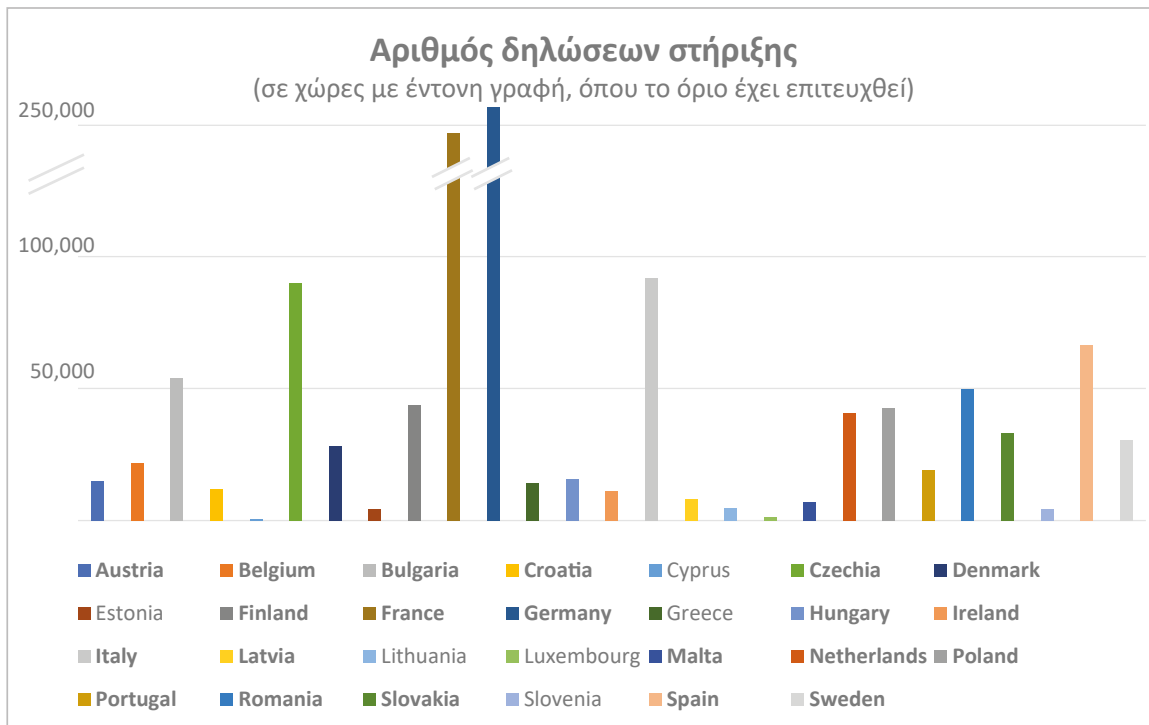
| Συγκέντρωση υπογραφών

Οι διοργανωτές σχεδίασαν και εξέτασαν το στάδιο συγκέντρωσης υπογραφών με ιδιαίτερη προσοχή. Έθεσαν στόχους για κάθε κράτος μέλος με βάση ποικίλους παράγοντες, όπως ο **αριθμός υπογραφών που συγκεντρώθηκαν κατά το παρελθόν** στο εν λόγω κράτος μέλος για παρόμοιες εκστρατείες, ο **αριθμός υποστηρικτικών οργανώσεων** στο εν λόγω κράτος μέλος και οι **δυνατότητες αλήθησης τοπικών οργανώσεων στο διαδίκτυο**. Οι διοργανωτές εξέτασαν επίσης **παράγοντες που θα μπορούσαν να εμποδίσουν** τους πολίτες από το να υπογράψουν την πρωτοβουλία, όπως τα τεχνολογικά κενά και η ανάγκη παροχής προσωπικών στοιχείων ταυτοποίησης στο διαδίκτυο. Αφού συνυπολόγισαν αυτούς τους παράγοντες, οι διοργανωτές καθόρισαν τις κυριότερες χώρες-στόχους στις οποίες θα βάσιζαν τη στρατηγική μάρκετινγκ και οι οποίες θα μπορούσαν να εξασφαλίσουν τη συγκέντρωση τουλάχιστον 1 000 000 υπογραφών για την πρωτοβουλία.

Παρά τον σχολαστικό σχεδιασμό και την προετοιμασία, οι διοργανωτές αντιμετώπισαν ορισμένες δυσκολίες κατά το στάδιο συγκέντρωσης υπογραφών. Επομένως, χρειάστηκε να **προσαρμόσουν τη στρατηγική της εκστρατείας τους** σε όσα κράτη μέλη η συγκέντρωση

υπογραφών ήταν αργή και σε καταστάσεις κρίσης, όπως ο υπό εξέλιξη πόλεμος στην Ουκρανία, εξαιτίας του οποίου οι οργανώσεις-εταίροι έπρεπε να αφιερώσουν ενέργεια και πόρους στο να βοηθήσουν όσους έχουν ανάγκη. Παρότι οι διοργανωτές προετοίμασαν ενημερωτικά βίντεο για την υπογραφή της πρωτοβουλίας βήμα-βήμα μέσω του κεντρικού επιγραμμικού συστήματος συγκέντρωσης της Επιτροπής, έλαβαν παρατηρήσεις από πολίτες που δήλωναν ότι δεν κατανοούσαν τι έπρεπε να κάνουν, ούτε για ποιον λόγο έπρεπε να παράσχουν τόσο αναλυτικά προσωπικά στοιχεία. Επιπλέον (όπως έχει ήδη αναφερθεί), οι διοργανωτές χρησιμοποίησαν τις επιδόσεις των διαφημίσεων για να βελτιώσουν τη στρατηγική μάρκετινγκ καθ' όλη τη διάρκεια της εκστρατείας. Ωστόσο, διαπίστωσαν ότι τα δεδομένα που προσέφερε το κεντρικό επιγραμμικό σύστημα συγκέντρωσης δεν ήταν επαρκώς λεπτομερή² ώστε να μπορούν να τα αξιοποιήσουν στην εκστρατεία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, γεγονός που περιορίσε την ικανότητά τους να χρησιμοποιούν αυτά τα στοιχεία για τη βελτίωση της στρατηγικής τους. Παρόλ' αυτά, οι διοργανωτές συνέχισαν να προσαρμόζουν τη στρατηγική τους, όποτε αυτό ήταν δυνατόν.

² Η λειτουργία αυτή έχει έκτοτε βελτιωθεί στο σύστημα.

| Έλεγχος και υποβολή

Η συγκέντρωση υπογραφών για την πρωτοβουλία «Ναι στα καλλυντικά που δεν δοκιμάζονται σε ζώα» έληξε στις 31 Αυγούστου 2022. Οι δηλώσεις υποστήριξης διαβιβάστηκαν στις εθνικές αρχές που ήταν υπεύθυνες για τον έλεγχό τους σε κάθε κράτος μέλος. Μετά την τυπική διαδικασία, ο τελικός αριθμός των υπογραφών που επικυρώθηκαν από τις εθνικές αρχές ήταν **1 217 916**. Ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός υπογραφών συγκεντρώθηκε για πρώτη φορά σε 21 κράτη μέλη.

Στη συνέχεια, η πρωτοβουλία υποβλήθηκε επίσημα στην Επιτροπή στις 25 Ιανουαρίου 2023, οπότε και ξεκίνησε η 6μηνη περίοδος εξέτασης.

Καθώς η εκστρατεία εισήλθε στο στάδιο άσκησης πίεσης από ομάδες συμφερόντων, ήταν ζωτικής σημασίας οι διοργανωτές **να διατηρήσουν την ισχυρή δυναμική**, μεταξύ άλλων **συνεργαζόμενοι με μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και βασικούς φορείς λήψης αποφάσεων**. Οι διοργανωτές **εκπόνησαν ποικίλους πόρους**, συμπεριλαμβανομένων υλικού και επιστολών, που οι εταίροι τους μπορούσαν να υποβάλουν στις αρχές των περιφερειών τους. **Συνέταξαν λεπτομερές ενημερωτικό έγγραφο** προς διανομή πριν από τη συνάντηση με τους επιτρόπους και την ακρόαση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Κατάρτισαν επίσης ένα έγγραφο ερωταπαντήσεων για να σχολιάσουν και να αντικρούσουν τυχόν δηλώσεις που έκριναν αβάσιμες ή παραπλανητικές.

Επιπλέον, οι διοργανωτές παρουσίασαν την πρωτοβουλία τους σε συνεδρίαση της διακομματικής ομάδας για την καλή διαβίωση και την προστασία των ζώων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Συνεργάστηκαν ενεργά με τα μέλη αυτής της ομάδας ώστε να προετοιμαστούν επαρκώς για τη συζήτηση στην ολομέλεια της 10ης Ιουλίου 2023.

3

Ο αντίκτυπος της εκστρατείας

Εξέταση και απάντηση της Επιτροπής

Μετά την επίσημη υποβολή της πρωτοβουλίας «Ναι στα καλλυντικά που δεν δοκιμάζονται σε ζώα» στις 25 Ιανουαρίου 2023, οι διοργανωτές συναντήθηκαν με την κ. **Βιέρα Γιούροβα**, αντιπρόεδρο της Επιτροπής για θέματα αξιών και διαφάνειας, και τον κ. **Τιερί Μπρετόν**, Ευρωπαϊό επίτροπο Εσωτερικής Αγοράς στις 17 Μαρτίου 2023 ([φωτογραφικό υλικό](#)).

Copyright: European Union, 2023

Στις 25 Μαΐου 2023 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πραγματοποίησε δημόσια ακρόαση σχετικά με την πρωτοβουλία «Ναι στα καλλυντικά που δεν δοκιμάζονται σε ζώα» (δημόσια ακρόαση). Οι διοργανωτές παρουσίασαν τους στόχους της πρωτοβουλίας και συνομίλησαν με μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Cruelty Free Europe Takeaways). Στις 10 Ιουλίου 2023 η πρωτοβουλία «Ναι στα καλλυντικά που δεν δοκιμάζονται σε ζώα» συζητήθηκε στην ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (μαγνητοσκοπήση).

Στις 25 Ιουλίου 2023 Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση στην οποία παρουσιάζει την απάντησή της στην πρωτοβουλία. Η Επιτροπή χαιρετίζει την πρωτοβουλία και αναγνωρίζει ότι η καλή διαβίωση των ζώων εξακολουθεί να αποτελεί σοβαρό μέλημα των Ευρωπαίων πολιτών. Στην ανακοίνωση αξιολογούνται τα πλεονεκτήματα καθεμιάς από τις προτάσεις της πρωτοβουλίας (βλ. δελτίο Τύπου).

Στην ανακοίνωση τονίζεται ο ηγετικός ρόλος της ΕΕ όσον αφορά τη σταδιακή κατάργηση της χρήσης ζώων στις δοκιμές και τη βελτίωση της καλής μεταχείρισης των ζώων εν γένει. Ειδικότερα, η Επιτροπή πρότείνει τις ακόλουθες νομοθετικές και μη νομοθετικές δράσεις για την επίτευξη των στόχων της πρωτοβουλίας «Ναι στα καλλυντικά που δεν δοκιμάζονται σε ζώα»:

- θα συνεχίσει να εφαρμόζει και να επιβάλλει την απαγόρευση των δοκιμών σε ζώα στο πλαίσιο του κανονισμού της ΕΕ για τα καλλυντικά·
- θα εξετάσει την ανάγκη νομοθετικών αλλαγών προς περαιτέρω διευκρίνιση της διασύνδεσης μεταξύ του κανονισμού της ΕΕ για τα καλλυντικά και του κανονισμού της ΕΕ για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH), βάσει της έκβασης του υπό εξέλιξη δικαστικού ελέγχου·
- θα αρχίσει εργασίες για την κατάρτιση χάρτη πορείας για την αντικατάσταση των δοκιμών σε ζώα κατά τη διενέργεια αξιολογήσεων χημικής ασφάλειας, με πληθώρα δράσεων και αναλυτική πορεία προς την εξάλειψη των δοκιμών σε ζώα, με τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών·
- θα δρομολογήσει σειρά δράσεων για την επιτάχυνση της μείωσης των δοκιμών σε ζώα στην έρευνα, την εκπαίδευση και την κατάρτιση (μεταξύ άλλων με διερευνητικά εργαστήρια) και με την υποστήριξη νέων πρωτοβουλιών κατάρτισης για επιστήμονες που ξεκινούν τη σταδιοδρομία τους·
- θα συνεχίσει να στηρίζει σθεναρά, με ενωσιακή χρηματοδότηση, την έρευνα εναλλακτικών προσεγγίσεων αντί των δοκιμών σε ζώα.

Στις 8 Νοεμβρίου 2023 οι διοργανωτές συναντήθηκαν με τον Επίτροπο Σινκέβιτσιους για να συζητήσουν την απάντηση της Επιτροπής στην ΕΠΠ.

Copyright: European Union, 2023

Ιδέες και συμβουλές για μελλοντικούς διοργανωτές

- Η προετοιμασία είναι το άλφα και το ωμέγα.
- Διευκολύνετε όσο το δυνατόν περισσότερο τη συμμετοχή άλλων οργανώσεων στην εκστρατεία σας (για παράδειγμα, μεταφράζοντας διαφημίσεις και ψηφιακούς πόρους και επιτρέποντας την εξατομίκευση του υλικού).
- Δεν χρειάζεστε στην ομάδα σας μόνο άτομα με γνώσεις στο θέμα της εκστρατείας σας, αλλά και άτομα που μπορούν να δημιουργήσουν ελκυστικό περιεχόμενο, να αναλύσουν τα αποτελέσματα της εκστρατείας, να προωθήσουν τη συνεργασία με άλλους και να συνομιλήσουν με αρμόδια μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.